PROPHETIE IACOBI BROCARDI

Voortijdts Professoor inde Universiteyt tot Leyden/ door hem over veel Jaren gheprophetéert/ ende aende Heeren Staten van Hollandt ghesonden.

Item/ noch eene Prophetie van Paulus Secundus/ in't Jaer 1589. aen mijn Heere D. Niel Claes Silla Pentionaris der Stadt Aemstelredam/ gheschreven.

Mitsgaders/ de tweede Prophetie vanden voornoemden Paulus Secundus/ uyt-ghegheven nu Anno 1599.

Ende is nae ghedruckt

Tot Aemstelredam/ by Pieter Gevaertsz. 1599.

PROPHETIE

IN dien Godts volc eenigh quaet schijnt over t'hooft te hanghen/ soo wort een yeghelijc (jae ooc de minste) bevolen / t'selve volc sulcx te kennen te gheven.

VVT de Propheten Esaia/ Jeremia/ ende Ezechielis werdt vercondight/ ofte voorsept de grousame moordt van Vrancrijc des Jaers 1572. ende dat nae de ordre ende t'vervolghen der saken die gheschiedt ende verhaelt zijn inde Historien der selver Propheten.

Is nu de selve moordt van Vrancrijc / ende niet weynigh andere plaghen / nae de voornoemde ordeninghe vercondight zijnde/ gheschiet / soo moeten ooc andere moorden ende quaetheden geschieden/ die t'samentlijc voorsepdt zijn/ de moort van Vrancrijc te sullen volghen.

In't 5. Capittel Esaias/vers. 25. wert ooc de moort van Vrancrijc verhaelt/ende aldaer in't voorgaende 24. vers wert d'oorsake by gevoeght/waeromme de selve ghe-schiet is. Ende in't 25. vers werden noch andere toecomende vercondight: Mitsgaders eene groote op-roerte.

Eene groote partye vande Prophetie Jeremia/ strect daer toe / dat zy souden vermanen die vanden Evangelium hem te onthouden in Duytsch-landt/ ende ter plaetsen daer vrye belijdinghe van't selve Evangelium zy: datse niet en gaen in Vrancrijc/ op dat zy niet omghebracht en werden.

Nae den voorghemelden moordt van Vrancrijc vermaent de Propheet noch/datse hen niet in Vrancrijc en souden laten vindē/ op dat mannen/vrouwen/ende kinderen niet doot gheslaghen en souden werden/ende van hongher vergaen. Int 1. Capittel/ vers. 44. Ende in't 9. Capittel Ezechielis wort vertelt de voorsz. moordt van Vrancrijc. Ende in't 11. Capittel dreyght Godt noch anders.

Indien nu de voorgaende moorden (gelijc zy vercondight waren) geschiet zijn/ soo ist te vermoedē dat ooc d'andere/die t'samentlijc vercondight werdē/geschiedē sullen.

Neffens de moorden worden noch te voren ghesept/groote oorloghen ende beroerten nae den anderen te sullen volghen/elc particulierlijc soose verhaelt werden: t'welc ic niet en schrijve/ maer allen dese moorden/ groote beroerten/ende krijghs onweder/ werden by Esaias uyt gelept/in't eynde van't 5. Capittel/ende inde geheele 13. eñ 14. Capittelen. By Jeremias 13. ende 25. By Esdras in't 15. ende 16. van't 4. Boec. By Ezechielis in't 7. ende elders.

In't 5. Capittel Esaias/in't eynde/ende Jeremias 46. Danielis in't 11. vers. 35. wert vercondight den Turc met de Papisten teghen ons te sullen comen.

Vermanende nu derhalven eenen yegelijcken/ende in't bysonder de Heeren Staten voornoemt/ datse dese Capittelen der voorsz. Propheten willen lesen/ eñ niet op mijne woorden letten/maer ghedencken dat dese dinghen noch aenstaende zijn.

Wy moeten ons alt'samen bereyden / omme t'Oordeel Godts nu te verdraghen/ Luce 21. vers. 34. In welc Oordeel die aengheroepen sal hebben den Name des Heeren/sal zaligh zijn. Joel in't 2. Die met God over een comen sullen/en hebben niet te vreesen/als Christus vermaent heeft/ segghende by Matthei in't 24. vers. 6. Ziet toe dat ghy u niet en verschrict; ende ooc by Jeremias in't 51. Capittel/vers. 46.

NOTA.

NOTA.

EEnen aenstaende vlucht in grooter beroerten wordt beteyckent / waeromme die s'Landts saken van Hollandt uyt rechten / te besorghen sullen hebben / dat hare steden wel voorsien zijn / datter ooc ghenoegh zy voor / ofte tot s'volcx behoefte / ende voor veelen die nae Hollant hun toevlucht sullen nemen: Als dan sal't tijt wesen / liefde teghens zijnen naesten te bewijsen / ende alvoren met ghebeden God te versoecken / dat hy ons bevrijdt vander doot / dewijle zijnen toorn voorby gaet.

Daer nae die van Duytsch-landt / ende andere onder den Arent gheseten / sullen comen / als Jeremias over al vermaent / die sullen slaen t'Pausdom mettē Turc / alsdan sal't Vader-landt bevrijdt zijn van't Pausdom / Spangiaerden / ende Franchoysen.

Gheheel Spangien sal gheslaghen werden / ooc mede den Coning selfs / als geseydt wort by Esaias in't 15. ende 16. Capittel / ende Jeremias in't 48. Capittel.

Ooc sal gheslaghen werden t'Coning-rijc van Vrancrijc / als Jeremias seydt in't 43. Capittel / ende Ezechielis in't 9. 31. 22. Capittel.

Daer nae sal Italien gheslaghen / ende t'Pausdom gantschelijc vernielt werden / in Hoogh-duytsch-landt.

Gods vville moet gheschieden.

Een andere Prophetie / door eenen ghenaemt PAVLVS SECVNDVS, der vrijer Consten Student / Van de uytroyinghe der Pauselijcke Afgoderie / ende Vercondigher van't onder-brenghen van Asien / Africken: In't Latijn gheschreven by den voorsz. Auctheur / uyt Hamburgh / den 22. September / Anno 1589.

ERentzeer achtbare Heere / nae sonderlinge groetenisse inden Heere / En twijffele niet oft u. l. is wel indachtigh / dat ic over een Jaer / doen u. l. hier vande Staten ghesonden waert / gheprophetéert hebbe / ende van mijn waersegghinghe mede ghedeylt / vande neder-laghe der Spaensche Vlote: ooc dat de Coning van Navarre dat selve Jaer Coning van Vrancrijc soude werden / ende heerlijcken triumpheren door de neder-lage / ende verjaginghe zijnder vyanden / met wat blyschap / ende op-rechten herte u. l. die voorsz. Prophetie van my verstaen hebt / en sal nemmermeer vergheten zijn: want my is seer wel indachtigh / dat doen ic verhaelden dat ic op eenen nacht ghehoort hadde / eene expresse ende seer klare stemme / sprekende tot my in duytsche woorden: Paule de Coning is omme-ghebracht, u. l. neffens de anderen edelen ende voorsienighen Heeren die by u. l. waren / my beloofden een heerlijcke gifte, indien mijne blyde bootschap waer werde.

Een weynigh daer nae.

Voorts en twijffele ic niet / maer ben wel verseeckert / overmits my de Heere (door mijne onderhoudelijcke ghebeden / voor den Coning van Navarre uyt-ghestort) my dat verklaert heeft / dat die voorsz. van Navarre even soo om hals ghecomen soude hebben / als die van Guijse / hadde de Coning uyt het midden niet wegh genomen geworden: welcke mirakeleuse ende onversienighen doot des bloetveerdigen / ende moordadighen Tyrans den Coning van Navarre dochte om te brengen / hebbe ic ghesien / ende gheprophetéert.

t'Gheen ic vande doodt ende ongheval des Prince van Parma ghesepdt hebbe/
machmen in mijne Schriften zien/daer ic aldus geprophetcert hebbe: Die van Par-
ma sal cortelijc door dollichept ende gheestige fantaspen/vallen in eene melancolicpne
zothept/ende raserpe/door neder-laghe ende schaden die hem over sullen comen/ alsoo
dat het aertrijcke van Brabandt hun stinckende inghewant/ ende zijn wraec-gierigh
ende wreedt herte verslinden sal.

t'Gheene hier voor ghesept is/sal cortelijcken (segge ic) jae toecomende Jare vande
quaet-wrekende Heere/der Kercken voor-vechter verbult wordē/alsmen toecomende
Jare S. Martens Ganssen eten sal/ ende ghp lupden (die vrolijc S. Martens avont
vieren sult) sult met malkanderen vraghen: Waer is nu die van Parma? Waer is
nu t'Legher der bloet-dorstighe Spangjaerts? in Brabant? ofte in u. l. Landeren?
Dit alles/ als ic het nu schrijve / sal alsoo waerachtelijcken ghebeuren / als t'ghene ic
vande Spaensche Vlote gheprophetcert hadde: Kenne Godt almachtigh/die mp dit
alles ontdect ende gheopenbaert heeft.

Noch op de Comeet-sterre des Jaers 1572.

Dat vette/delicate/ schoone ende lieffelijcke Groeninghen / bekleedt met een groen
ende lieffelijc aertrijcke/ met alderlep Bloemkens ende Krupdekens verciert/sal ghe-
santen over ettelijcke Mylen senden/ ende af vallende vande Spangjaerts/ ooc van't
bloet-gierighe papistige ghebroetsel/ sal met een sonderlinge groot ghewelt hem over
gheven aen eenen doorluchtighen Duptschen Vorst / ende met hem een nieu Verbont
maecken / indien hp niet accorderen en kan met eenen minderen Prince / Grave/ ofte
anderen Veldt-Heere.

Noch een Latijnsch veersken.

Waerom/o Groeningen/ zijt ghp aldus op-geblasen? Want de Fortuyne draeyet
toch altijt: V sullen noch vele legers op comen/maer die van Sassen sullen u krijgen.

Noch was daer een upt-legginghe op de woorden des Apostels 2. Thessalon. 2. Capittel/ int 4. Vers.

Den partijdighen Antechrist/ daer d'Apostel Paulus af vermont/ is de Paus van
Romen/de welcke (naer upt-legginghe van mp (den anderden Paulo) upt mijn nacht
visioen) uptgheropt ende vernielt sal werden/inden Jare/ datum 1. 3. 4. 8. 9. ende
t'neghentigh schrijven sal/voor de neder-laghe des Turcx/die gheschieden sal 1606.
nae Christi gheboorte/also gantschelijcken datmen niet en sal weten waer de Papisten/
Paus/ hun Heplighe plaetsen/ Digniteyten/ ofte Ordonnantien ghebleven zijn/ ende
sal by avontupre niemant in zijne plaetse weder op rijsen: dan sal den lesten Antechrist
in zijne verbloeckende Rijcx/ groote verwoestinge/ende upterste ellende/ met alle zijne
ongoddelijcke Cardinalen/ Bisschoppen/ ende ander ghebroet/ roepen ende jammer-
lijcken krijten: Och wee/ Och in plaetse van alle zijnen gewoonlijcken triumpheren/
danssen/springen/ende zinghen/overmits zijn vreesselijcke epnde/zijns ende alle ande-
ren Halla/metter Princen ende Heeren / d'welcke alles gheschieden sal door de stercke
Arm des Godlijcken Majesteyts/die de Roomsche Babilonische Hoere/met alle Co-
ninghen/ Potentaten/ Princen / Graven / ende Heeren/ om hare ghewoone onrecht-
veerdichepdt/ ende afgrijselijcke Afgoderpe vernielen sal/ ende over hol over bol wer-
pen. Hoe wel veel gheleerden deser tijdt mepnden dat de woorden Pauli in die voor-
noemde

noemde plaetsen spreken van de leste heerlijcke comste ons Heeren: ter contrarie verstae ic/ Paulus Greberius Voor-bode des Antechristi val/ van den Roomschen Paus/ ende dat dit een gheestelijcke comste des Heeren is / nae de woorden des Apostels / die voor den lesten dagh comen sal: Dan sal ooc dē Antechrist niet alleen uytgeropt worden/ (ghelijc Marthinus Luther ooc wel verstaen heeft/van de Ketersche Princen/ als hyse noemt) maer ooc van zijne devote zonen/de papistighe Coningen/Princen/Graven/Heeren/ ende edele Burghers/ jae Boeren ooc: het sal hem al af vallen/ ende ten lesten verslaghen ende seer vernederen: Sal berooft worden van zijnen drievoudigen Kroone / welcke toecomste des Heeren (daer Paulus af vermaent) sal wesen voor het eynde des werelts: Dan sal Asien/Afrijcken bekeert worden/ende van den Coningen sullen ghelooven in Christum xij. t'samen: Terstont nae desen Pauselijcken val sal daer noch eene verwoestinghe gheschien/niet langhe voor den lesten dagh (daer Paulus mentie af maect) van den Turc/Moscoviter/ende Tarter/nae de Prophetie Ezechielis / ende daer nae sullen wy hebben de leste comste des Heeren onses Zaligh-makers ende Messia Jesu Christi/ die verschijnen sal/ Richter der levende eñ der dooden.

Duysent ses hondert/en ses Jaer
Tot Ceulen by Barlijn/den Turc gaer
Verjaeght worden sal met alle man/
Wy Paulus Gebeer seydt wel daer an.

De tweede Prophetie van Paulus Secundus.

Tot den Christelijcken Leser.

SEer goet-gunstighe vrient/ ende Christelijcke Leser/ nae sonderlinghe groetenisse inden Heere/en twijffele ic niet/oft u. l. is noch wel indachtigh/dat ic over sommighe Jaren (doen u.l. al hier in Duytsch-landt tot my van uwen groot-machtighen / ende ghenadighen Vorsten ghesonden waert) gheprophetert hebbe / ende van mijne waersegginghe u mede ghedeylt hebbe / het welcke ic te voren gheprophetert ende voorsien hadde/ van de groote neder-lage der spaensche Vlote/ende ooc hoe dat de Coning van Navarre dat selfde Jaer Coning van Vranckrijc soude werden/ende heerlijcken triumpheren door de neder-laghe ende verjaginge zijnder vyanden/ende ooc vande stercke stadt Groeninghen/hoe dat zy vanden edelen ende hoogh-gheboornen Mauritius Prince van Orangien/ ende den edelen hoogh-gheboornen Graef Willem van Nassouwen soude seer sterckelijc beleghert worden/ ende ooc seer haestelijc de stercke stadt Groeninghen souden over-winnen / het welcke ooc alles alsoo waerachtelijc gheschiet is/ ende met wat op-rechten herten u. l. de voorsz. Prophetie van my verstaen hebt/ende en sal by u nemmermeer vergheten zijn: want my noch seer wel indachtigh is / als doen ic u. l. verhaelde dat ic in eender nacht een wonderbaerlijc visioen ghesien / ende gehoort hebbe eene expresse ende seer klare stemme/spreeckende tot my in duytsche woorden: Paule, den Coning van Hispangien sal

haestelijc ende seer miserabelijc metter doot over-vvonnen vvórden, ẽ zijne groote heyr-kracht sal hem benomen, ende zijn volc sal gantsch verslagen, ende te niet ghebracht vverden, door eenen anderen minderen Prince, ẽ hoogh-geboornen Vorst, ende zijne Evangelische Mede-hulpers, alsoo dat de natie der Spangjaerden uyt de Neder-landen gheheel verslaghen, ende gantsch uytgheroeyt sullen vverden.

Soo staet ons wel aen te mercken / hoe wonderbaerlijcken dat Godt almachtigh heeft gewrocht: Insonderheydt met den hooghmoedigh/ beroemden/ ende vermeten Coning van Hispangien/ ẽ alle zijne groote onverwinnelijcke Zee-armade/ de welcke zijne klaeuwen ghespitst/ ẽ zijne tanden gescherpt hadde/ om met zijn groot quaet voornemen den onnoselen over al te verpletten/ t'welc Godt niet en heeft gewilt/ alsoo men in dese mijne Prophetie uytdruckelijc ghenoeghsaem bemercken kan.

Noch soo sal u. l. believen te weten/ hoe wonderbaerlijc dat God heeft ghehandelt met dat Coningrijcke van Vrancrijc/ ẽ den Godt-vruchtigẽ Coning van Navarre/ mitsgaders meer andere plaetsen ende contreyen: Allen recht-verstandighe menschen tot eenen spieghel ende voorbeeldt: zijnen heerlijcken onverwinnelijcken macht/ tegen alle hoogh-beroemde quade vyanden ende lasteraers van zijn heylighe Woordt ende waerachtighe Evangelium / op dat alleen zijne macht ende heerlijckheyt moet gekent ende ghelooft werden inder eewicheyt. De almachtighe goedighe God die wil ons altesamen (ende ooc onse Nabuyren/ Steden/ ende Landen/ soo Brabant/ Vlaenderlandt/ Walsch-landt/ ende ooc alle omligghende steden) ruste ende vrede verleenen/ op dat zy doch het bloedighe snijdende Zweert des lang-duyrenden Oorloghs / ende de groote tyrannie des Pausdoms eens mochten laten berusten ende ophouden / op dat zy doch die noch de blintheydt des Pausdoms toegedaen zijn/ haer oogen eens mochten open doen/ ende aenmerckẽ de teyckenen des Hemels/ de welcke God de Heere ons noch daghelijcx is laten verschijnende: Het welcke ons gunnen wil God de Heere die almachtigh is/ ende regeert van eewicheyt tot eewicheyt/ A M E N.

Een corte beschrijvinghe ende verklaringhe van mijnen Prophecyinghe ofte Visioen/ het welcke my door een wonderlijc gesichte in der midder-nacht verthoont is gheweest / den xxix. dagh Martius/ des nachts te twaelf uyren. Anno 1599.

Door my Paulus Secundus Griberius, der vryer Consten Student inder Astronomie.

Aenghesien seer ghelief de Lesers/ ende goede Heeren/ de welcke den Heere Jesu Christo / ende zijn heyligh Evangelium van gantscher herten toeghedaen zijn/ te wensche u. l. altesamen ghelue ende voorspoet/ ende hier nae de eewighe zalicheyt/ door Jesum Christum/ A M E N.

Ic Paulus Secundus Griberius (hier voortijdts ghestudeert hebbende inde Astronomie) late alle goede Christenen weten / mijne corte ende kleyne beschrijvinghe van dit gesichte ofte Visioen/ het welcke my alsoo wonderbaerlijcken verscheenen is geweest/ met menichte van Krijghs-volc/ van Ruyters ende Soldaten/ in twee partyen tegens malkanderen strijdende/ ende met Vanen in hare handen / ende wel ghewapent / ooc aen te zien/ ghelijc oft zy met grof gheschut teghens malkanderen gheschoten hadden/ also dat ten laetsten den eenen hoop Krijghs-volc over-wonnen is / ẽ alsoo de vlucht ghenomen

ghenomen hebbende/ende soo is het aen te zien gheweest/als oft zy nae Brabant ende
Vlaenderlandt gheweken hadden/ende haer tegen-partye haer alsoo vervolght heb-
ben/ ende het is ooc aen te zien gheweest/ als oft een Overste / oft een groot machtigh
Vorst/voerende eenen stercken Leeuw in zijn Wapen/ende den Leeuw hebbende een
groot Zwaert in zijnen klaeuwen/ met noch een groot machtigh Vorst ofte Krijghs-
man/ voerende in zijn Wapen de drie Lelien / met eenen Roose / hebbende alsoo te sa-
men een vast Verbondt gemaect ende besloten/ voegende hun alsoo te samen by mal-
kanderen met hare groote macht ende krijghs-volc/om te wederstaen ende te verdry-
ven de groote ende geweldige bloet-dorstige tyrannen/ het welcke ic hier in mijn Pro-
phetie ofte Voorseggingghe verghelijcke ofte uytlegghe op den spaenschen Admirant/
met alle zijnen aenhang: Ende den partijdighen Antechrist daer den Apostel Paulus
af vermondt / is den Paus van Romen / de welcke (naer mijn uyt-legginghe van my
Paulus Secundus Griberius uyt mijn nacht visioen) sullen uytgheroept/ ende vernielt
worden/in desen Jare/alsoomen nu schrijft 1599. alsoo datmen niet eenen spaenschen
Soldaet/ofte spaenschen Tyrant in de Neder-landen niet vinden en sal/ende sal alsoo
voleyndighet worden/tot op het Jaer alsmen schrijven sal/Duysent ses hondert ende
ses / alsoo datmen niet en sal weten waer de bloedt-dorstighe Tyrannen altesamen
ghebleven sullen zijn.

Ic Paulus Secundus Grißerius, ghebooren van Hamburgh voorwaer/
Vercondighe u (mijn beminde Leser) met mijn Prophetie int openbaer
Der Spangiaerts ondergang/met al haer gantsche macht/
In wat tijdt/in wat Jaer datse al te niet sullen werden ghebracht.

NOTA.

HEt ghene hier voren ghesepdt is/ sal cortelijcken (segghe ic) jae in
desen Jare 1599. vervuldt worden/ ende alsmen inden toecomenden Jare/
Namelijc: Duysent ende ses hondert schrijven sal/soo sal den spaenschen Ty-
rant/met allen zijnen aenhang/uyt alle de Neder-landen/ ofte de xvij. Provintien ge-
heel uytgheroept ende verdreven zijn: Want alsmen in Brabant ende Vlaenderen de
S. Martens Gans eten sal / ende ghy luyden alle tesamen de vrolijcke S. Martens
avont vieren sult / soo sult ghy met malkanderen spreken ende vraghen: Waer is nu
de tyrannie der Spangiaerden ghebleven? oft waer is nu des Conings van Hispan-
giens gheweldt ende kracht/ daer mede hy Hollandt/ Zeelandt/ Vrieslandt/ ende alle
de omligghende Landen meynden te bedwinghen / ende te tyrannizeeren? Dit alles
als ic het nu schrijve / sal alsoo waerachtigh ghebeuren / als het ghene dat ic vande
spaensche Vlote/ende den Coning van Hispangiens doot langhe te voren gheprophe-
teert hadde: Kenne God almachtigh die my dit alles ontdect eñ gheopenbaert heeft:
Weest derhalven kloecmoedigh ende stantvastigh / ende hebt goeden moedt in uwe
krijghs-zwaricheden: want u luyden sal haest te hulpe comen eenen nieuwen Duyt-
schen Vorst / met een machtigh / jae onoverwinnelijc Legher / de welcke sal helpen
verdrijven ende verjaghen alle de spaensche Tyrannen/de welcke soo langhe tijdt in u
Vader-landt soo veel onnoosel bloedts gestort ende vergoten hebben/ende tegen God
ende zijn heyligh Evangelium altijdts ghestreden ende vervolght hebben.

Ende

Ende hier nae/alsmen sal schrijven Duysent ses hondert ende ses Jaer/soo sal de
partijdighen Antechrist uytgheroept worden / het welcke is den Paus van Romen
alsoo datmen niet weten en sal waer den partijdigen Antechrist / met alle zijne bloe
dorstighe Bisschoppen ende Cardinalen / met haer digniteyten ende ordonnantie
ghebleven zijn / ende daer en sal niemant meer in zijn plaetse comen / ende dan sal h
roepen : Och wee / och wee / in plaetse van alle zijn ghewoonlijcke triumpheren/zi
ghen ende springhen/een schrickelijc ende vreesselijc eynde/zijns ende allen zijne Pri
cen ende Mede-hulpers/ t'welc alles ghescheiden sal door den sterchen Arm des Go
delijcken Majesteyts/ de welcke de Roomsche Babilonische Hoere/ met allen
haren aenhang vernielen/ende geheel uytroden sal : Het welcke alles
alsoo ghescheiden sal door Godts almoghende kracht/ door
Jesum Christum/die daer regeert van eewichept
tot eewichepdt. AMEN.

Een oudt gheschrift / uyt een oudt Minnebroers Boe
over veel Jaren gheschreven/ende luydt aldus:

Als dese X met ses stijlen sal zijn onder-set/
Met vijf Hoornkens/ende neghen open streecxkens net,
Soo sal d'Erfghenaem vande drie Padden met spoet
Doen neder vallen s'Paus regiment onder de voet.

M. CCCCC. XXXXXXXXX

